

468 Az isteni Vőlegény a lélek-menyasszonyt a lelki házasság mennyei dicsőséges állapotába vezeti

(Keresztes Szent János: *A szellemi páros ének* 40. versszak)

Imádkozzuk a 120. sz. éneket:

*Menyegzős köntösbe öltözködjetek, szívben megtörődve ide jöjjetek!
Jézus étkül adja nekünk itt magát, nincs, aki felfogja ezt a nagy csodát.*

*Jer, Jézus arája, jegyesed fogadd, rakd szent oltárára buzgó vágyadat!
Szent angyalok itten a vendég-hívók, általok az Isten téged is hívott.*

Keresztes Szent Jánosnak, ennek a nagy szent karmelita misztikusnak a tanításában: *A szellemi páros ének*, vagyis az isteni Vőlegény és a választott lélek-menyasszony **duettje** a befejező szakaszához érkezett. A XXXX. versszakban a lélek-menyasszony arról dalol, hogy **a mennyei dicsőséghez képest semmi ez a földi élet! Mindent elhagy, minden felülemelkedik.** Maga a XXXX. versszak nem könnyen érthető, de majd a magyarázatból kitűnik, hogy milyen mélységes titkok vannak ezekben a verssorokban.

A XXXX. versszak tehát így hangzik:

*Nem nézte senki sem,
Aminadab se volt már látható;
A környezet pedig pihent.
A lovasság
Leszállt, hogy nézze a vizeknek árnját.*

I. Most a bevezetésben nézzük, hogyan magyarázza Keresztes Szent János ezeket a sorokat!

A lélek-menyasszony tudatában van annak, hogy akaratának törekvése a szemlélődő ima ezen fokozatában **már elfordult az összes dolgotól, és a legizóbb szeretettel kapaszkodott bele Istenbe, isteni Urába.** Az ember érzéki részének, tehát az érzékszervekhez kötött részének összes erői, tehetségei és törekvései megszűntek lázongani. **Meg vannak zabolázva,** és együtt haladnak szellemével, vagyis lelkével. A lélek-menyasszony **az ördögöt** a hosszas szellemi harc folyamán **legyőzte,** és immár messzire űzte. **Lelke** ugyanis **egyesülve van Istenével, Hozzá hasonult, és el van árasztva a mennyei ajándékok kincseivel.** Tehát a lélek-menyasszony már **jól fel van készülve, minden kegyelemmel el van látva, és elég erős ahhoz, hogy Jegyesére támaszkodva** – ahogyan az *Énekek énekében* mondja a menyasszony – **áthaladjon a halál pusztaságán, és immár élvezze isteni Jegyesének gyönyörűségeit** (Én 8, 5), pihenéseit és dicső nyomdokait. A lélek azt óhajtja már, hogy isteni Jegyese fejezze be végre ezt az ügyet, és hogy erre indítsa Őt.

Eléje tárja ebben az utolsó versszakban foglalt összes dolgot, és pedig szám szerint öt dolgot sorol fel:

1. Először azt, hogy az ő **lelke már elfordult és elidegenedett mindentől.**
2. Másodszor, hogy Aminadabot, vagyis **az ördögöt már legyőzte,** és messze űzte.
3. Harmadszor, hogy **már uralkodik a szenvedélyein,** és megfékezte természete vágyait.

4. Negyedszer, hogy az ő **lényének alsóbb része**, tehát ami az érzékszervhez van kötve, megjavult és **megtisztult**.

5. És ötödször: **teljesen engedelmeskedik** ez az alsóbb rész **a lélek szellemibb**, vagyis felsőbb **részének**. Úgyhogy a mennyországi szellemi javak befogadását nemcsak hogy nem fogja megakadályozni a lélek-menyasszony, hanem teljesen alkalmazkodni fog hozzájuk; mert hiszen már azokból is, amelyek most megvannak a lélekben, tehetségéhez képest kiveszi a részét.

Az **1. verssor** tehát így hangzott:

Nem nézte senki sem

Ezzel mintha azt mondaná: az én lelkem már annyira kivetkőzött, lemondott, elfordult és elidegenedett az összes akár fenti, akár a földi, a teremtett dolgoktól, és oly mélyen behatolt isteni Uram a Veled való belső összeszedettségbe, hogy **már a teremtmények látása nem képes azt a belső gyönyörűséget létrehozni, amelyet Tebenned bírok, én Uram, Istenem**. Más szóval: egyik teremtmény sem tud édességével lelkemnek örömet okozni, sem pedig szomorúságával vagy aljasságával nem képes azt megszorítani vagy lehangolni. Mivel ugyanis a lelkem annyira távol van a teremtményektől, és oly gyönyörűséges mélységbe merült Teveled, Uram; **a teremtmények látása nem hat rám**. Ezért mondja azt: *Nem nézte senki sem*.

De nemcsak a teremtmények nem voltak már számára láthatóak, hanem a **2. versorban**:

Aminadab se volt már látható

Aminadab a Szentírás nyelvén szellemi értelemben véve a dolgot, az ördögöt, a lélek ellenségét jelenti, aki **a lelket mindig támadta és zavarta**, hogy be ne mehessen az isteni Jegyessel való együttes belső összeszedettség erődjébe és rejtékhelyébe. Mert **ha a lélek egyszer már benn van ebben az isteni várban, akkor** igen előnyös a helyzete. Azokkal az erényekkel, amelyek ott megvannak benne, és Isten karjának segítségével annyira erős és győzelmes lesz a lélek, hogy **az ördög** nemcsak nem merészkedik a közelébe, hanem **messzire fut tőle**. A közelében már nem meri mutatni magát. A folytonos erény-gyakorlat, és a már megszerzett tökéletességi állapot folytán tehát már nem annyira megszalasztotta és legyőzte a sátánt a lélek-menyasszony, hanem a gonosz annyira tiszteli a lélek-menyasszony isteni Urát, hogy **többé nem mer megjelenni kísértésre**. Ezért mondja Keresztes Szent János: *Aminadab*, vagyis az ördög *se volt már látható*, és nem tett kísérletet arra, hogy megakadályozza az Isteni Vőlegényt ennek a mennyei kincsnek az elnyerésében, amelyre törekedett, hogy végleg isteni Urával lehessen, mint ahogyan a feleség és a férj együtt vannak a házasságban.

A **3. verssor** így hangzott:

A környezet pedig pihent

Ezen **a környezeten érti** itt a lélek-menyasszony **az ő szenvedélyeit és vágyait**, amelyek, amidőn még nincsenek legyőzve és elfojtva, minden oldalról körülveszik, és innen is, onnan is támadják. Ezért nevezi őket környezetnek. Azt mondja tehát róla: ez is **pihent, vagyis hogy a szenvedélyek már okosan vannak fegyelmezve, a vágyak pedig el vannak nyomva**. Mivel tehát ez így van, a lélek-menyasszony kéri: isteni Ura adja meg neki az annyira óhajtott

kegyelmeket, mert hiszen az említett környezet már nem szolgálhat akadályul, hogy a mennyei kincseket elnyerje. Azért mondta ezt, mert **mindaddig, amíg a lélek nem irányította Istenre a szenvedélyeit, és nem nyomta el azokat, és nem tisztította meg vágyait, nem alkalmas Isten látására. Most azonban a lélek is, meg az őt körülvevő környezet is megpihen.**

Következik a **4. és 5. verssor:**

A lovasság

Leszállt, hogy megnézze a vizeknek áráját

A vizek áráján a lélek itt azokat a szellemi kincseket és gyönyörúségeket érti, amelyeket ezen imaállapotban az Istennel való bensőségben élvez. A lovasságon pedig érti itt az érzéki rész testi érzékeit, és pedig úgy a belső érzékeket, mint a külsőket, amennyiben ezek fogadják magukba tárgyaiknak képzeteit. Ezekről mondja itt a lélek-menyasszony: leszállnak és nézik a szellemi vizek áráját. A lelki házasságnak ezen imaállapotában ugyanis a lélek – mondjuk így: – alsó vagy érzékszervekhez közeli része már nagyon megtisztult, és bizonyos értelemben átszellemült. Az érzékszervekkel és természetes erőivel együtt mintegy magába vonul, és a maga módja szerint **kiveszi a részét a fenséges szellemi kincsek élvezetéből, amelyeket Isten a léleknek ad, és amely szellemi kincseket Isten a lélek belsejébe áraszt. Erről beszélt Dávid király is, amikor így szólt: *Szívem és testem örvendezik az élő Istenben* (Zsolt 83, 3).**

Meg kell jegyeznünk, hogy a lélek-menyasszony itt nem azt mondja, hogy *a lovasság leszállt* inni a vizek árából, hanem csak azt: *nézi a vizek áráját*. Teszi ezt azért, mert az érzékekhez kötött részben nincs meg az a tehetség, sem ebben a földi életben, sem a másvilágon, hogy lényegileg és valóságosan élvezhesse a szellemi kincseket, hanem csak a szellem bizonyos kicsordulás által részesül általuk bizonyos érezhető örömeiben és élvezetekben. Ez **az öröm és élvezet bírja azután rá a testi érzékeket és tehetségeket, hogy magukba húzódva bemenjenek abba a belső részbe, ahol a lélek issza a szellemi kincsek vizének áráját**. Ez pedig inkább úgy fejezhető ki: leszállnak inni és élvezni őket úgy, amint vannak. Leszállnak – mondja a lélek-menyasszony – és nem használ más szót, például azt: mennek inni a vizek árához. Ezzel azt akarja értésünkre adni, hogy **mialatt a szellemi rész élvezi a szellemi vizek italát, és az érzéki résznek is jut ebből az örömből, akkor ez utóbbinak természetes működése szünetel, mintegy leszáll a szellemi nyugalom színvonalára.**

A szellemi páros ének XXXX. versszaka végén összefoglalásul azt mondja Keresztes Szent János: Mindezeket a tökéletességeket és előkészületeket a lélek azzal a céllal tárja fel **isteni Kedvese**, Isten Fia előtt, hogy **vezesse át őt a lelki házasság imaállapotából – amelyre Isten oly kegyes volt őt itt a földön küzdő Egyház kebelében felemelni – a győzedelmes Egyház dicsőséges házassági állapotába**. Adja Isten, hogy mindazok eljussanak ide, akik segítségül hívják a hűséges lelkek Jegyese, Jézus édes, szent nevét, Akinek legyen örök dicsőség az Atyával, és a Szentlélekkel mindörökkön örökké! Ámen.

II. Elmélkedésünk második részében próbáljuk a lelkünk mélyére engedni ezeket a nagy igazságokat!

Az az imaállapot, amit a lélek itt a földön meglelhet, hogy az isteni Vőlegény eljegyzí őt magának, sőt az isteni Bárány az Ő hitvesének választja, az majd a mennyei hazában teljesedik

ki, amikor isteni szentháromságos otthonába vezeti ez az isteni Kedves, Isten Fia a választott lélek-menyasszonyt.

Mielőtt egy magasra épült palotába bemehetnénk, sok lépcsőn kell felfelé menni. **A szemlélődő ima útjai, szakaszai mind-mind egy-egy lépcső ahhoz, hogy a menyasszony egyre magasabbra jusson. A lélek egész eddigi törekvése az volt, hogy maga mögött hagyja az e-világot.** Vagyis azt a világot, amely el akarná őt szakítani isteni Jegyesétől. Nyilván az ember a maga erejével **törekedhetett a lecsendesedésre, hogy ne a szenvedélyek zaja dübörögjön benne.** Törekedhetett **az összeszedettségre,** hogy a földi dolgok ne vonják el őt Istentől, hanem inkább Istenre irányítsák.

De **a lelki élet ezen aktív szakaszai után** az úgynevezett **passzív lépcsőfokoknál a lélek befogadja Isten hívását,** amellyel Isten kinyilvánítja jelenlétét. **Megmutatja Neki szíve szeretetét, amelyet az ember nem lát, és ezért mélységes sötétségnek éli meg.** De az isteni Jegyes gondoskodik arról, **hogy az ember előbb-útóbb megtapasztalja, hogy elmúlik a sötétség, és kezd felragyogni a világosság, Isten szeretetének, a szívének a lángolása, amely tűzként égeti az imádkozó ember lelkét, és magát is lobogó lángolássá teszi megsebezve szívének a mélységeit.**

A lélek-menyasszony tehát elfordult a teremtett dolgoktól, és **belekapcsolódott Istenbe.** Ez a belekapcsolódás már a kegyelem ajándéka. Tehát Isten tevékenysége, amellyel őt magához vonzotta az Úr. Mielőtt a lélek-menyasszony belépne abba a mennyei kastélyba, amelyben a Szentháromság egy Isten lakozik, és ahova hívja a megtestesült isteni Ige az Ő Választottját, **megtapasztalhatja, hogy valami csodálatos békesség van benne!** Emberi erői, törekvései már nem lázadoznak isteni Ura akarata ellen, már nem akar független lenni Istentől, **már csak egy vágya van, hogy beleolvadhasson, belemerülhessen isteni Ura szeretetébe!** Ezért az összes emberi természetes erők is az idáig eljutott lélek-menyasszonyban **harmóniában** vannak a gondolataival, a szelleme irányulásával. **Arra gondol szüntelenül, Akit szeret az ő lelke.**

A lélek ezen a fokon tehát már annyira **EGYESÜLVÉ VAN ISTENNEL,** hogy a gonosz lélek el akarja szakítani Istentől, de nem tud erőt venni rajta. Nem azért, mert az ember olyan erős, hanem azért, mert az ember, a lélek-jegyes az isteni Ura olyan erős. **Aki nem a saját erejére, nem a földi emberek erejére, nem a gonosz lélek erejére támaszkodik, hanem Istenre, az túl tud jutni a földi élet zarándokútján,** azon a **pusztaságon,** amelyen neki is végig kellett mennie, mint a választott népnek 40 éven át, hogy a pusztai vándorlás után eljuthassanak az Ígéret földjére (vö. Kiv 33, 1).

Még ebben a világban van a lélek-menyasszony, de tudja, hogy még az az átlépés a mennyország kapuján hátra van még. **Már nagyon vágyódik arra, hogy isteni Ura végre beengedje, magához vonzza, magába ölelje.** Ezért azután a választott lélek nem törődik a teremtményekkel. Elfordult azoktól, amelyek elidegenítenék őt Istentől. Egészen odafordul isteni Urához, belső összeszedettsége azt eredményezi, hogy belsejében már szemlélheti Isten jelenlétét, illetve lélekben már ő is behatol a mennyei hazába, a számára készített lakásba. **Amennyire távol van a lélek-menyasszony szíve a teremtményekhez való rendetlen ragaszkodástól, olyan közel került immár az Istenhez való ragaszkodáshoz. Gyönyörűséges szeretet-kapcsolatba került Vele.** Ezért azután a Szentírás nyelvén Aminadabnak nevezett ördög sem számít, lemaradt. Oda, abba a magasságba, ahova isteni Ura hívta az ő kicsi választott menyasszonyát, már nem juthat el.

Amikor az ördög nagy kevélyen azt hitte, hogy legyőzte Jézust, mert az Üdvözítő meghalt a kereszten, akkor az Üdvözítő még följebb, a mennyország magasságáig ment. Itt érvényesült az, amit Jézus megígért: *„Ha majd fölmagasztalnak (tudniillik a kereszttel magasába), akkor mindenkit magamhoz vonzok!”* (Jn 12, 32) még magasabbra, a mennyország magasságába. Ott pedig az

ördögnek már nincs semmi hatalma, mert a **hatalmas élő Isten uralkodik öröktől fogva örökké. A kiválasztott lélek pedig ebben az uralomban, ebben az örök életben fog részesedni!**

Az a **lélek** ugyanis – aki megtisztult a bűntől, aki fölülelmedett a szenvedélyek vonzásán, a rendetlen öröm, a rendetlen bánat, az okatlan félelem, a harag, az irigykedés vonzásán – **már akadálytalanul tud belemerülni Isten világába. Isten teszi alkalmassá, hogy színről-színre láthassa isteni Urát.** Ekkor tudja igazán megérteni a Zsoltáros vallomását: *Szívem és testem örvendeznek az élő Istenben* (Zsolt 83, 3), mert az Ő egész emberi mivolta, a feltámadás után pedig feltámadt teste is örömmel *örvendezhet az élő Istenben.* Ez az, amire Keresztes Szent János azt mondja: az ember átszellemült. Már nem a fizikai test nehézkedése, a föld felé gravitálása érvényesül, hanem a felfelé irányulás, az isteni tömegvonzásnak való engedelmisség, a hatalmas isteni Szeretetbe való belemerülés. Ebben a **szeretet-óceánban örvendezik a lélek-menyasszony, ezzel a hatalmas nagy Istennel egyesül a Bárány hitvese egy örökkévalóságon át!**

Keresztes Szent János figyelmeztetett arra, hogy **ez az egész földi élet csak előkészület a mennyországra.** Amikor a kiválasztott lélek is végigjárja az isten-szemlélés útjait, akkor még nem a színe-látás állapotában van. Emberi mivoltával még itt a földön él, de lelke – mondjuk így: – jobbik részével már Isten mennyei világában van. A lelki élet mesterei ezt az imaszakaszt, amelyet a lélek-menyasszony, mint a Bárány hitvese megélhet a földön, lelki házasság imaállapotának mondják. De a lélek-menyasszony isteni Ura közléséből **egyre jobban kezd tudni, hogy milyen lesz az a boldog állapot, amelyet isteni Ura a mennyország dicsőségében készít a számára.** A földön küzdő Egyház tagjai a dicsőséges Egyház tagjaiként majd még nagyobb Istennel való egyesülés örömét élhetik meg, mint amit itt a földön az ember csak elképzelni is alig tudhat. Isten ugyanis önmagával ajándékozta meg választott jegyesét. **Ez a hatalmas nagy Valóság emberi szóval kimondhatatlan, de az emberi szívvel mégis felfogható.** Azért vannak vigasztaló jelzések, hogy a választott lélek már itt a földön is még jobban megérezhet valamit a mennyei otthon boldogságából.

Erről az élményéről egy kiválasztott lélek így számolt be: „Még aludtam, még sötét volt, még nem hajnalodott. Még nem ébredtem fel, de valamiképpen már tudatomnál voltam. Nem álom volt, hanem belső tudás. Tudtam, hogy itt van az **őrzőangyalom**, aki **megkérdezte: “Mit szeretnél? Miben segíthetek neked?”** Gondolkodás nélkül válaszoltam: „**Hogy jobban szerethessem Istent!**” Abban a pillanatban olyan **szeretelobogás töltött el Istentől**, Isten iránt, hogy egészen felébredtem. Mint amikor fellobban a tűz, úgy **elkezdett lángolni bennem az örvendezés** Isten szeretetében. Azóta is ettől az isteni szeretettől elbájolva örvendezik a lelkem, valahányszor csak Istenre gondolok. Ha a nap folyamán valami miatt nem tudtam Istenre gondolni, azt vettem észre, hogy **Isten juttatja magát eszembe, illetve a szívembe.** Uram, ilyenkor nemcsak eszembe jutsz, hanem fel is lobbantod bennem szeretetedet Irántad, és a Neked való örömeimet:

„**Úgy örülök Neked!** Ez az életem jellemző állapota.
Olyan **boldog vagyok Veled**, Uram, mert Te lettél az én **Kincsem!**
TE vagy immár az én **boldogságom örökre!**

Ó milyen emelkedett lelkiállapot, imaállapot ez!
Ó édes Istenem, milyen édes a Te Szerelmed, a Te irántam való Szereteted!”

Más alkalommal pedig, amikor a kiválasztott lélek panaszkodott az őrzőangyalnak, hogy nem érzi isteni Ura jelenlétét, akkor az angyal így tanította:

Ha hiányolod Urad édes jelenlétének örömét, tedd ki magadat a lehetőségnek, hogy beborítson és betöltsön Szeretetével, és pedig a ráfigyelés, az Utána való vágyakozás, az Ő érkezésére való várakozás és kitárulkozás által!- **Nagyon jó gyakorlat ez: Az Istenre való figyelés, az Utána való vágyakozás, a várakozás és a kitárulkozás.**

A tanítás pedig így folytatódott: Az éjszaka csendje, vagyis hogy még nem látod Őt az imában, és **az okos szüzek módjára való várakozás megtermi gyümölcsét** (vö. Mt 25, 10). Vagyis alkalmas leszel arra, hogy észre vedd Urad érkezését, örvendezz édes jelenlétének! Bemehess Vele a menyegzőre, amikor is közli önmagát, illetve befogad Szeretetébe.

A lélek-menyasszony tehát az Istennel való egyesülés, a lelki házasság imaállapotában megélheti: „Ő de boldogságos Szerelem ez Isten és a lélek között, amikor az ember elolvad a gyönyörűségtől, beleomolhat isteni Ura Szerelmének hatalmas áradatába, amely magával sodorja, illetve elárasztja békességgel és szeretettel, mint valami folyammal! (vö. Iz 66, 12), és amely magával egyesíti, mint a tenger a beléje hullott esőcseppet. **Ahogy a tengerben és a vízcseppben is megvan az egybeolvadásra alkalmas azonos természet, úgy a Lélek-Isten és a lélek-ember között is megvan a természetek hasonlósága, amely képessé teszi az embert az Istennel való azonosulásra az egymásban levéssel, a szeretetben való édes egyesülésre felbonthatatlanul, szétválaszthatatlanul és örökre!**

Most próbáljuk csendben szemlélni Istennek ezt a nagy Szeretétét! Vágyódjunk arra, hogy még jobban szeressük Őt, és a Szeretetben még jobban egybeolvadhassunk Vele!

Ha a földi éjszaka sötétsége sokszor félelemmel, bizonytalansággal, rettegéssel tölti el az embert, hogy mi lesz velem az éj folyamán, és megjön a hajnal, és megjön a megkönnyebbülés: „Látok!”, milyen lesz az, amikor a földi fények gyenge világa után – amelyben még nem látunk eléggé – felragyog az örök Világosság! Elmúlnak a félelmeink, az otthonlevés biztonságérzete tölthet be. Isten ragyogó világa a mi életünknek a részese lesz. Ott már a lélek bizonyossággal tudhatja:

„Hazaérkeztem, otthon vagyok az én Uramnál, Istenemnél!”

Befejezésül imádkozzuk a 120. számú éneket:

*Ó mennyei Szentség, ó nagy hatalom, elrejtett Istenség, csoda-irgalom!
Ó angyali asztal kenyere s bora, szívünk, szánk magasztal, drága lakoma!*

*Jöjj el, jöjj el, jöjj már égi Vőlegény! Lelkünk készen ott vár szívünk küszöbén.
Életünk, reményünk, Jézus Mindenünk, esdekelve kérünk: egyesülj velünk!*